

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

**LEGE privind aprobarea ORDONANȚEI DE URGENȚĂ
pentru modificarea și completarea Legii nr. 111/2022 privind reglementarea
activității prestatorului casnic**

Secțiunea a 2-a

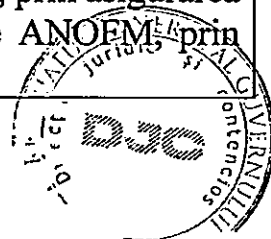
Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Muncii și Solidarității Sociale (MMSS), ca urmare a constatărilor din etapa de operaționalizare a sistemului de tichete de activități casnice, în raport cu exigența obținerii din implementarea acestui sistem a unor rezultate care să corespundă Țintelor fixate în Planul național de redresare și reziliență (PNRR) pentru Jalonul 397 "Punerea în funcțiune a unei platforme digitale de gestionare a tichetelor pentru lucrătorii casnici", aferent Investiției 3. Operaționalizarea introducerii tichetelor de muncă pentru lucrătorii casnici - Componenta 13. Reforme sociale, luând în considerare că implementarea Jalonului 397 "Punerea în funcțiune a unei platforme digitale de gestionare a tichetelor pentru lucrătorii casnici" trebuie realizată în perioada 2024-2026 respectiv în trimestrul IV al anului 2024, să figureze în Platforma electronică de evidență a desfășurării activităților casnice, cel puțin 20.000 de prestatori casnici înregistrați anterior ca șomeri sau inactivi care prestează activități casnice în schimbul tichetelor de activități casnice și cel puțin 10.000 de beneficiari casnici în folosul cărora sunt desfășurate activități casnice în cadrul sistemului de tichete, iar în trimestrul I al anului 2026, cel puțin 60.000 de prestatori casnici înregistrați anterior ca șomeri sau inactivi care prestează activități casnice în schimbul tichetelor de activități casnice și cel puțin 30 000 de beneficiari casnici în folosul cărora sunt desfășurate activități casnice în cadrul sistemului de tichete.

2.2. Descrierea situației actuale

În cadrul PNRR al României, adoptat de Comisia Europeană în data de 27 septembrie 2021, la Componenta 13 - Reforme Sociale, a fost stabilită Reforma 4: "Introducerea tichetelor de muncă și formalizarea muncii în domeniul lucrătorilor casnici". Aceasta vizează instituirea unui sistem de plată și evidență a persoanelor care desfășoară activități casnice în baza unor tichete de muncă, cumpărate de beneficiar și preschimbate ulterior în bani de către prestatorul casnic, după reținerea contribuțiilor aferente, în acest fel persoana respectivă dobândind calitatea de asigurat în sistemul de asigurări sociale și de sănătate. PNRR stabilește implementarea graduală a acestei reforme, în perioada 2022-2026, prin asigurarea cadrului legal, dar și prin operaționalizarea unei platforme gestionată de ANOEM prin structurile sale teritoriale.

Potrivit calendarului de monitorizare și implementare aplicabil sprijinului financiar nerambursabil, asumat de Guvernul României, MMSS a îndeplinit jalonul aferent acestei reforme fixat pentru trimestrul I al anului 2022 - "Intrarea în vigoare a legislației și a normelor de aplicare privind sistemul de tichete pentru lucrătorii casnici", prin Legea nr. 111/2022 privind reglementarea activității prestatorului casnic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 402 din 27 aprilie 2022, respectiv prin Hotărârea Guvernului nr. 822/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 111/2022 privind reglementarea activității prestatorului casnic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 631 din 27 iunie 2022.

Principalele dispoziții ale legii constau în instituirea unui sistem de plată și evidență a persoanelor care desfășoară activități casnice în schimbul unor tichete de activități casnice, cumpărate de beneficiarul casnic și preschimbate ulterior în numerar de către prestatorul casnic, după reținerea contribuțiilor și a impozitului aferente. Prin urmare, elementul central al sistemului instituit prin lege este tichetul de activități casnice, emis de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) în format electronic sau în format fizic, pe suport hârtie, care are caracteristicile unui bon valoric, fiind destinat plății exclusive a contravalorii activităților casnice efectuate de către prestatorul casnic pentru beneficiarul casnic, în cadrul raportului juridic născut între părți prin simplu acord de voință al acestora, a cărui formă scrisă nu este necesară.

De asemenea, legea stabilește regulile necesar a fi urmate pentru utilizarea tichetelor de activități casnice. Astfel, beneficiarii casnici pot achiziționa respectivele tichete de la agențiile pentru ocuparea forței de muncă, de la furnizorul de serviciu universal sau prin Platforma electronică de evidență a desfășurării activităților casnice. Prestatorii casnici preschimbă tichetele în bani, din valoarea nominală a acestora reținându-se impozitul pe venit și contribuțiile de asigurări sociale de stat.

De asemenea, în cadrul acestui sistem de plată angajatorii publici și privați pot acorda tichete de activități casnice angajaților proprii, sub formă de bonus sau primă, prin achiziționarea acestora de la ANOFM.

Legea stabilește valoarea nominală a unui tichet de activități casnice, respectiv de 15 lei, cu posibilitatea de majorare prin hotărâre a Guvernului, precum și regimul fiscal aplicabil. Astfel, prestatorul casnic beneficiază de o reducere la calculul venitului net, respectiv aplicarea impozitului pe venit și a contribuțiilor sociale; baza de calcul la care se aplică cota impozitului pe venit, dar și baza de calcul pentru cota contribuției de asigurări sociale și cota contribuției de asigurări sociale de sănătate este de 50% din valoarea nominală a tichetului de activități casnice. Totodată, beneficiarul casnic are dreptul la reducerea nivelului bazei de impozitare a impozitului pe venit în cuantum de 50% din valoarea tichetelor achiziționate.

Plata contribuției de asigurări sociale conferă prestatorului casnic calitatea de asigurat în sistemul public de pensii, iar calitatea de asigurat în sistemul asigurărilor de sănătate se obține în situația în care preschimbă în numerar un număr de cel puțin 85 de tichete de activități casnice într-o lună calendaristică, valoarea minimă a contribuției lunare neputând fi mai mică de 25% din valoarea salariului minim brut pe țară garantat în plată.

În ceea ce privește Platforma electronică de evidență a desfășurării activităților casnice înființată de MMSS, gestionarea acesteia este realizată potrivit legii de către ANOFM, având stabilite următoarele funcționalități de bază: a) înregistrarea de către agențiile pentru

ocuparea forței de muncă a datelor și informațiilor privind beneficiarii casnici și prestatorii casnici; b) evidența, centralizarea, reținerea, calculul și plata obligațiilor fiscale; c) achiziția, plata și distribuirea tichetelor de activități casnice emise; d) evidența tichetelor de activități casnice achiziționate de beneficiarii casnici și preschimbate de prestatorii casnici.

Necesitatea revizuirii cadrului legislativ prezentat rezultă din aceea că soluția legislativă instituită este susceptibilă de a fi ineficientă și de aplicabilitate restrânsă în raport cu țintele fixate în Planul național de redresare și reziliență (PNRR) pentru Jalonul 397 "Punerea în funcțiune a unei platforme digitale de gestionare a tichetelor pentru lucrătorii casnici", aferent Investiției 3. Operaționalizarea introducerii tichetelor de muncă pentru lucrătorii casnici - Componenta 13. Reforme sociale, respectiv: la T4 2024 – cel puțin 20.000 de prestatori casnici înregistrați anterior ca șomeri sau inactivi care prestează activități casnice în schimbul tichetelor de activități casnice și cel puțin 10.000 de beneficiari casnici în folosul cărora sunt desfășurate activități casnice în cadrul sistemului de tichete, iar la T1 2026 - cel puțin 60.000 de prestatori casnici înregistrați anterior ca șomeri sau inactivi care prestează activități casnice în schimbul tichetelor de activități casnice și cel puțin 30 000 de beneficiari casnici în folosul cărora sunt desfășurate activități casnice în cadrul sistemului de tichete. De asemenea, aceeași necesitate a fost relevată și de elementele de fapt identificate în etapa de dezvoltare efectivă a Platformei electronice de evidență a desfășurării activităților casnice, elemente imposibil de luat în considerare la data fundamentării actului normativ.

Prin derogare de la prevederile Legii nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, s-a intenționat reglementarea flexibilă a unei forme particulare de exercitare a dreptului constituțional la muncă, în sensul în care o persoană fizică, denumită prestator, desfășoară o activitate casnică în folosul unei alte persoane fizice, denumită beneficiar, în baza unui raport juridic stabilit prin acordul de voință al părților, fără obligativitatea unei forme scrise. Este asigurat astfel cadrul legal pentru realizarea acordului de voință al celor două părți – beneficiarul casnic și prestatorul casnic, respectiv pentru concilierea intereselor acestora și realizarea prestațiilor în mod proporțional și coerent.

Astfel, din chiar justificarea reglementării, care se regăsește în debutul Expunerii de motive, rezultă cu claritate că aceasta corespunde unei nevoi de acoperire a vidului legislativ existent în ceea ce privește munca prestată "pe perioade atipice, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung" de persoanele fizice angrenate în desfășurarea de diverse "activități gospodărești, precum cele de menaj casnic, prepararea hranei, grădinărit, îngrijirea animalelor de companie și alte activități care au legătură strictă cu gospodăria unei familii sau unei persoane singure".

Una dintre dificultățile majore în utilizarea sistemului de tichete de activități casnice, ca soluție pentru promovarea ocupării persoanelor din grupul țintă vizat, este determinată de restrângerea sferei relațiilor ocazionale de muncă vizată prin definirea activității casnice, la art. 2 alin. (1) lit. a) ca fiind "activitatea ocazională, necalificată, desfășurată de un prestator casnic în legătură cu gospodăria/gospodăriile unei familii sau a/ale unei persoane singure, în calitate de beneficiar casnic; activitatea casnică nu este efectuată în scop comercial și nu se efectuează în beneficiul unor terți. Activitatea include: servicii de curățenie/igienizare, spălatul/călcatul rufelor, servicii de croitorie, servicii de preparare a hranei, servicii de îngrijire corporală, hrănire, supraveghere a beneficiarului casnic dependent

Astfel, enumerarea "servicii de curățenie/igienizare, spălatul/călcatul rufelor, servicii de croitorie, servicii de preparare a hranei, servicii de îngrijire corporală, hrănire, supraveghere a beneficiarului casnic dependent" are caracter imperativ-limitativ în raport cu intenția de reglementare și este de natură să genereze apariția unor antinomii juridice în raport cu textele legislative care reglementează activitățile adresate persoanelor dependente care, ca urmare a pierderii autonomiei funcționale din cauze fizice, psihice sau mintale, necesită ajutor semnificativ pentru a realiza activitățile uzuale ale vieții de zi cu zi, prestate de profesioniști ce activează în domeniul asistenței sociale și sunt reglementate ca atare. În același registru se înscrie și prevederea de la art. 2 alin. (2) din lege, potrivit căreia: "(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), pot fi remunerate prin tichete de activități casnice și activitățile desfășurate de persoanele care exercită ocazional profesia de bonă, reglementată potrivit dispozițiilor Legii nr. 167/2014 privind exercitarea profesiei de bonă. În această situație, beneficiar casnic este reprezentantul legal al copilului, acesta din urmă fiind beneficiar al serviciilor prestate."

Avem în vedere în acest sens următoarele argumente: activitățile ce pot fi prestate de un prestator casnic sunt necalificate, pe când pentru exercitarea profesiei de bonă este necesar un certificat de calificare profesională; activitățile posibil a fi realizate de un prestator casnic sunt în legătură cu gospodăria/gospodăriile unei familii sau a/ale unei persoane singure, în calitate de beneficiar casnic, pe când cele specifice profesiei de bonă au caracterul unor servicii instructiv-educative, având ca destinatar copilul; prestatorul casnic realizează activitățile casnice în cadrul unui raport juridic care are la bază simplul acord de voință verbal cu beneficiarul casnic, spre deosebire de bonă, care prestează serviciile specifice în baza unui contract individual de muncă și cu respectarea criteriilor stabilite prin legea de exercitare a profesiei, inclusiv a obligației utilizării unui plan de activități, anexă la contract.

În ceea ce privește semnificația expresiei "prestator casnic", aceasta este stabilită la art. 2 alin. (1) lit. a) din lege după cum urmează: "persoană fizică ce poate desfășura activități casnice ocazionale în una sau mai multe gospodării, în schimbul unei remunerații acordate exclusiv sub formă de tichete de activități casnice, în condițiile prezentei legi". În forma actuală, definiția este criticabilă întrucât prin utilizarea expresiei "în una sau mai multe gospodării" în scopul indicării destinatarului activităților casnice se generează confuzie cu locul în care se desfășoară respectivele activități casnice, care este reglementat cu claritate și precizie la art. 3 alin. (1), astfel: "Activitatea casnică se poate desfășura în gospodăria beneficiarului casnic, la domiciliul prestatorului casnic sau în alt loc necesar desfășurării acesteia, stabilit de comun acord, în condițiile prezentei legi."

Acordul de voință al părților, fără obligativitatea unei forme scrise, prin care se constituie raportul juridic dintre prestatorul și beneficiarul casnic vizează, potrivit art. 3 alin. (5) următoarele elemente: activitățile, numărul de ore sau volumul de muncă. Între elementele esențiale ale acestui acord de voință nu este inclusă și plata aferentă activității casnice, după cum plata nu este cuprinsă nici în redactarea articolelor care reglementează drepturile și obligațiile părților – art. 4, respectiv art. 5.

În reglementarea actuală, ca urmare a modificărilor legislative care au intervenit cu privire salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, prevederile alin. (8) al art. 3 au o redactare neclară și contradictorie în raport alin. (7) ale aceluiași articol. Astfel, la alin. (7) al art. 3 se stabilesc condițiile în care unui prestator casnic i se deschide dreptul la asigurări

sociale de stat, în sensul în care „Valoarea minimă a contribuției lunare, calculată potrivit dispozițiilor prezentei legi, pentru ca un prestator casnic să beneficieze de calitatea de asigurat în sistemul de asigurări sociale de stat, este contribuția aferentă a minimum 85 de tichete de activități casnice.”. Potrivit prevederilor alin. 8 al art. 3, această valoare nu poate fi mai mică de 25% din valoarea salariului minim brut pe țară garantat în plată.

În fapt, având în vedere că, potrivit prevederilor art. 7 alin. (1) din lege, valoarea unui tichet este de 15 lei și că prestatorul casnic are un regim fiscal derogatoriu de la prevederile art. 78 alin. (2) din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, în sensul că beneficiază de o reducere a bazei de calcul la care se aplică cota impozitului pe venit, respectiv pentru cota contribuției de asigurări sociale, la 50% din valoarea nominală a tichetului, după cum se stabilește la art. 9 alin. (2) din lege, valoarea minimă a contribuției lunare este actualmente de 637 lei. Prin urmare, această sumă nu mai coincide la data curentă cu cea care ar rezulta din aplicarea normei instituite la alin. (8) al art. 3 din lege, întrucât 25% din valoarea salariului minim brut pe țară garantat în plată, stabilit începând cu data de 1 octombrie 2023, prin Hotărârea Guvernului nr. 900/2023, la suma de 3.300 lei, reprezintă 825 lei.

Se impune precizarea că la data fundamentării legii a fost folosită ca reper valoarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată stabilită prin Hotărârea Guvernului nr. 4/2021, respectiv suma de 2.300 lei lunar, pentru un program normal de lucru în medie de 169,333 ore pe lună, reprezentând 13,583 lei/oră.

Operaționalizarea introducerii tichetelor de muncă pentru activitățile casnice, care corespunde Investiției 3 din cadrul Componentei 13 - Reforme Sociale a PNRR, prin asigurarea unui acces simplu și digital atât pentru beneficiarii casnici, cât și pentru prestatorii casnici, a relevat faptul că platforma înființată de MMSS în acest scop poate avea funcționalități sporite. Astfel, cu titlu de exemplu, dacă în forma actuală a legii între obligațiile beneficiarului casnic se regăsesc cele de completare a tichetelor de activități casnice, cu data acordării acestora, numele și prenumele prestatorului casnic și cu codul numeric personal al acestuia, respectiv cu datele sale personale cu privire la nume, prenume și cod numeric personal, la data curentă, această exigență este perimată având în vedere că în tichetul de activități casnice în varianta electronică aceste date și informații pot fi preluate în mod automat din platforma dedicată.

De asemenea, pentru a asigura participarea eficientă și eficace a furnizorului de serviciu universal, astfel cum este definit la art. 2 pct. 24 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013 privind serviciile poștale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 187/2013, cu modificările și completările ulterioare, la implementarea sistemului de plată și evidență a persoanelor fizice care desfășoară activități casnice în schimbul unei remunerații acordate sub formă de tichete de activități casnice, a apărut ca necesară stabilirea prin lege a unor reguli minimale în ceea ce privește: virarea în avans a sumelor reprezentând contravaloarea netă a tichetelor de activități casnice estimate de către furnizorul de serviciu universal ca fiind necesar a fi preschimbate de către prestatorii casnici în luna următoare; păstrarea în casierie de către furnizorul universal a sumelor ridicate în numerar în vederea achitării valorii nete a tichetelor de activități casnice preschimbate de către prestatorii casnici; restituirea de către furnizorul universal a sumelor rămase neutilizate după plată valorii nete a tichetelor de activități casnice preschimbate de către prestatorii casnici.

2.3 Schimbări preconizate

Pentru a răspunde nevoii de asigurare a unei soluții legislative stabile și eficiente în ceea ce privește organizarea, desfășurarea, retribuirea și evidența activității prestatorului casnic, armonizată cu soluția software "Platformă Electronică de Evidență a Activităților Casnice" achiziționată de MMSS, Legea nr. 111/2022 privind reglementarea activității prestatorului casnic se modifică și se completează.

Astfel, principalele reglementări privind modificarea și completarea Legea nr. 111/2022, se referă la:

- înlăturarea tuturor elementelor de conținut care restrâng sfera de activități ce pot fi realizate de prestatorul casnic, prin redefinirea activității casnice la art. 2 alin. (1) lit. a), astfel: "activitate casnică - activitatea ocazională, necalificată, desfășurată de un prestator casnic în gospodăria beneficiarului casnic, la domiciliul prestatorului casnic sau în alt loc necesar desfășurării acesteia; activitatea casnică nu este efectuată în scop comercial și nu se efectuează în beneficiul unor terți";

- înlocuirea în definiția prestatorului casnic, de la art. 2 alin. (1) lit. b), a prepoziției pentru" cu prepoziția „în” una sau mai multe gospodării”

- introducerea posibilității de a fi prestator casnic și îngrijitorul informal, definit la art. 6 lit. (ș) din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, care nu este membru al familiei beneficiarului casnic, astfel cum este definită la art. 6 alin. (1), lit. b) din Legea nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare și care nu încheie un contract pentru îngrijire informală cu serviciul public de asistență socială, potrivit dispozițiilor art. 13 din Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- stabilirea unei liste de 34 de activități casnice, ce se constituie ca anexă la ordonanța de urgență;

- indicarea modului în care activitățile casnice se pot modifica și completa, respectiv de către Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, la propunerea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă și/sau la solicitarea părților interesate, după caz, anual sau ori de câte ori se impune, cu aprobare prin ordin al ministrului muncii și solidarității sociale și cu publicare în Monitorul Oficial al României, Partea I;

- eliminarea din sfera de activități ce pot fi realizate de prestatorul casnic a celor specifice profesiei de bonă, din cadrul art. 2;

- adăugarea "plății aferente activității casnice" între elementele acordului de voință verbal al părților raportului juridic privind activitatea casnică, prin completarea alin. (5) al art. 3, astfel: "Beneficiarul casnic și prestatorul casnic convin asupra activităților, a numărului de ore sau a volumului de muncă și asupra plății aferente activității casnice." și prin constituirea unui alineat 5¹, conținând ipoteza distinctă: "Plata prestatorului casnic se face conform dispozițiilor prezentei legi, exclusiv cu tichete de activități casnice.";

- remedierea divergenței dintre prevederile alin. (7) și (8) ale art. 3, prin abrogarea alin. (8), în vederea clarificării normei privind dobândirea de către prestatorul casnic a calității de asigurat în sistemul de asigurări sociale de stat, în sensul menținerii unei singure condiții necesare și suficiente, respectiv: "valoarea minimă a contribuției lunare, calculată potrivit

dispozițiilor prezentei legi, pentru ca un prestator casnic să beneficieze de calitatea de asigurat, este contribuția aferentă a minimum 85 de tichete de activități casnice”;

- clarificarea dreptului prestatorului casnic de a fi retribuit, corelat cu art. 3 alin. (5), prin completarea lit. a) a alin. (1) al art. 4, după cum urmează : ”la remunerație pentru activitatea prestată, conform înțelegerii cu beneficiarul casnic și potrivit dispozițiilor prezentei legi”;

- adăugarea între obligațiile prestatorului pe cea de a se semna pe tichetul de activități casnice, prin completarea alin. (2) al art. 4 cu o nouă literă, lit. e), pentru a atesta că acesta a luat la cunoștință drepturile și obligațiile care îi revin în temeiul legii și având în vedere că între elementele de valabilitate ale tichetului de activități casnice, așa cum sunt reglementate la art. 6 alin. (4) lit. h), se numără rubrica destinată semnăturii/acordului;

- instituirea obligației beneficiarului casnic de a efectua plata corelativ cu dreptul prestatorului de a primi remunerația aferentă activității casnice, prin adăugarea la art. 5 alin. (2) a unei noi litere, lit. c¹), cu următorul cuprins: ”să efectueze plata conform înțelegerii cu prestatorul casnic și potrivit dispozițiilor prezentei legi”;

- clarificarea obligației beneficiarului casnic de a completa tichetele de activități casnice cu data acordării acestora, numele și prenumele prestatorului casnic și codul numeric personal al acestuia – art. 5 alin. (2) lit. g), respectiv cu datele sale personale cu privire la nume, prenume și cod numeric personal – art. 5 alin. (2) lit. h), prin indicarea în mod expres a tipului de tichete în legătură cu care există obligația pre-menționată, respectiv ”pe suport de hârtie”;

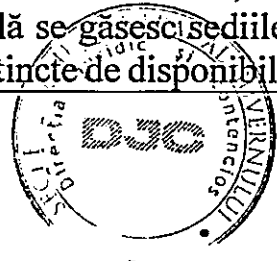
- instituirea obligației beneficiarului casnic de a se semna pe tichetul de activități casnice, prin completarea alin. (2) al art. 5 cu o nouă literă, lit. j), în corespondență cu obligația similară a prestatorului casnic, propusă a fi introdusă la art. 4 alin. (2) lit. e);

- stabilirea unei măsuri minime de conștientizare a beneficiarului casnic asupra importanței unei completări corecte a tichetelor de activități casnice, pentru a evita situațiile în care apar elemente de incorectitudine sau neveridicitate care ar putea să prejudicieze prestatorul casnic, prin adăugarea unui nou alineat la art. 5 , alin. 3, cu următorul conținut: ”Beneficiarul casnic își asumă răspunderea pentru corectitudinea și veridicitatea datelor și informațiilor completate pe tichetele de activități casnice emise pe suport hârtie potrivit alin. (2) lit. g) și h)”;

- instituirea anulării tichetelor de activități casnice care nu au fost preschimbate, valorificate sau returnate în condițiile prezentei legi;

- reglementarea posibilității de a păstra sumele ridicate în numerar în vederea achitării valorii nete a tichetelor de activități casnice preschimbate de către prestatorii casnici, în casieriile agențiilor pentru ocuparea forței de muncă, peste limita plafonului de casă, pe o perioadă de maximum 5 zile lucrătoare de la data ridicării prin completarea art. 8 cu un nou alineat, alin. (9¹);

- reglementarea unui flux eficace și eficient pentru activitățile realizate de prestatorul universal în cadrul sistemului de tichete de servicii, prin introducerea unui nou articol, art. 8¹, cu trei alineate referitoare la: i. virarea în avans a sumele reprezentând contravaloarea netă a tichetelor de activități casnice estimate de către unitățile furnizorului de servicii universal ca fiind necesar a fi preschimbate de către prestatorii casnici în luna următoare, de către agențiile pentru ocuparea forței de muncă în a căror rază teritorială se găsesc sediile unităților acestuia, în prima zi a lunii în care trebuie plătite în conturile distincte de disponibil,

care nu sunt purtătoare de dobânzi, deschise în acest scop de către furnizorul de serviciu universal la instituțiile de credit; ii. păstrarea în casieriile unităților furnizorului de serviciu universal, peste limita plafonului de casă, pe o perioadă de maximum 5 zile lucrătoare de la data ridicării a sumelor în numerar în vederea achitării valorii nete a tichetelor de activități casnice preschimbate de către prestatorii casnici; iii. restituirea de către furnizorul de servicii universal a sumelor rămase neutilizate în conturile pre-menționate după plata valorii nete a tichetelor de activități casnice preschimbate de către prestatorii casnici, în conturile distincte de disponibil deschise în acest scop la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului, de către agențiile pentru ocuparea forței de muncă, până la data de 29 a ultimei luni a trimestrului în care trebuiau plătite;

- indicarea expresă a tipului de tichete de activități casnice ce pot fi achiziționate de angajatorii prevăzuți la art. 3 din Legea nr. 165/2018 privind acordarea biletelor de valoare, cu modificările și completările ulterioare, spre a fi acordate angajaților proprii sub formă de primă sau bonus, în afară de salariul de bază stabilit, cu suportarea valorii nominale a acestora, prin completarea corespunzătoare a prevederilor art. 11 alin. (1);

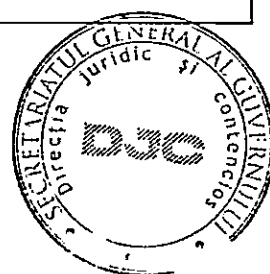
- clarificarea regimului fiscal al tichetelor de activități casnice acordate gratuit beneficiarilor casnici potrivit art. 10 alin. (1), în sensul indicării exprese a faptului că nu generează venit impozabil pentru beneficiarii casnici, nu se includ în bazele de calcul și nu se iau în considerare la verificarea încadrării în plafoanele anuale prevăzute la art. 170 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare;

- clarificarea modalității de emitere a tichetelor de activități casnice ce pot fi acordate de angajatorii indicați mai-sus, respectiv în format electronic și în format fizic, pe suport hârtie, prin completarea corespunzătoare a alin. (5) al art. 11;

- instituirea într-un alineat distinct al art. 11, alin. (5¹), a obligației angajatorilor care achiziționează tichete de activități casnice emise în format fizic, pe suport hârtie, de a completa numele, prenumele și codul numeric personal al fiecărui angajat care este în drept să utilizeze tichetul de activități casnice, în calitate de beneficiar casnic;

- clarificarea rolului ANOFM în ceea ce privește platforma înființată de MMSS având în vedere prevederile Legii nr. 202/2006 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora agenția se află sub autoritatea ministerului și asigură coordonarea, îndrumarea și controlul activității unităților din subordine, precum și faptul că exercită nemijlocit atribuțiile care îi revin cu privire la domeniul specific reprezentat de utilizarea platformei, ca și componentă a sistemului de tichete casnice; de asemenea, este vizată eliminarea termenului "gestiune" din considerente care țin de terminologia consacrată în dreptul civil - "gestiunea de afaceri", ca izvor de obligații sau în materie penală - "gestiunea frauduloasă"; astfel, art. 13 se modifică, în sensul în care ANOFM utilizează Platforma electronică de evidență a desfășurării activităților casnice;

- crearea premiselor legislative necesare pentru realizarea și de către furnizorul universal a activității de înregistrare în platforma înființată de MMSS potrivit alin. (1) al art. 13, prin eliminarea de la alin. (3) al aceluiași articol, lit. a), a sintagmei "de către agențiile pentru ocuparea forței de muncă a";

- extinderea enumerării de la lit. d) a alin. (3) a art. 13 privitoare la evidența tichetelor de activități casnice ce poate fi realizată grație funcționalităților platformei, în funcție de statusul acestora: pierdute, deteriorate, preschimbate, anulate etc.;

- introducerea la același alineat a unei noi litere, lit. e), care corespunde cu funcționalitatea platformei de a asigura interogarea de date și generarea de rapoarte și statistici.

De asemenea, la propunerea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, Guvernul va modifica și completa Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 111/2022 privind reglementarea activității prestatorului casnic, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 822/2022, în termen de 30 de zile de la data publicării prezentei ordonanțe de urgență în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Prin urmare, redactarea modificărilor și completărilor propuse a fost realizată luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării atât cu reglementările interne, cât și cu legislația comunitară, inclusiv în ceea ce privește principiul ireversibilității reformelor prevăzut la art. 24 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență, după cum urmează: "Comisia evaluează, cu titlu preliminar, fără întârzieri nejustificate, în termen de cel mult două luni de la primirea cererii, dacă au fost atinse în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului menționată la articolul 20 alineatul (1). Atingerea în mod satisfăcător a jaloanelor și a țintelor presupune că măsurile legate de jaloanele și țintele care anterior au fost atinse în mod satisfăcător nu au fost revocate de statul membru în cauză. În scopul evaluării, se iau în considerare și acordurile de tip operațional menționate la articolul 20 alineatul (6).", respectiv la art. 5 alin. 2 lit. b) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență.

2.4. Alte informații

Secțiunea a 3-a

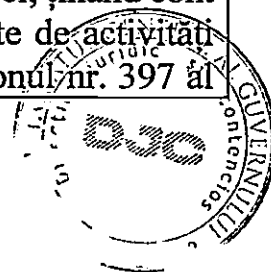
Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Nu este cazul.

3.2. Impactul social

Prin revizuirea cadrului de reglementare a desfășurării activităților prestatorilor casnici, se are în vedere eficientizarea sistemului de plată și evidență a acestor persoane instituit prin Legea nr. 111/2022 privind reglementarea activității prestatorului casnic. Astfel, ținând cont de relația de interdependență dintre legea de instituire a sistemului de tichete de activități casnice (jalonul nr. 387 al PNRR) și platforma care îl operaționalizează (jalonul nr. 397 al

PNRR), prezentul act normativ conține reglementări menite să sporească șansele de accesare a acestui sistem, deopotrivă pentru beneficiarii casnici și prestatorii casnici, prin lărgirea sferei de activități ce pot fi prestate, prin clarificarea întinderii drepturilor și obligațiilor părților implicate și prin stabilirea unui flux coerent al operațiunilor realizate în platforma dedicată sau la ghișeu, după caz, atât de către agențiile județene pentru ocuparea forței de muncă, cât și de către furnizorul de serviciu universal.

Având în vedere că România are un sector informal semnificativ, ajustarea sistemului de tichete de activități casnice în sensul celor de mai sus are potențialul de a stimula persoanele predispuse să fie implicate în activități informale, în special în muncă agricolă și casnică, să participe la economia formală, în cadrul unui raport juridic flexibil, care le conferă și calitatea de asigurați în sistemul public de pensii și în sistemul asigurărilor de sănătate (ca urmare a îndeplinirii condiției minime de plată a contribuției aferente a minimum 85 de tichete de activități casnice).

Astfel, utilizarea sistemului de tichete de activități casnice, inclusiv în zonele rurale cu oportunități limitate de angajare sau cu mobilitatea geografică scăzută a forței de muncă, poate contribui la creșterea ratei de activitate a populației în vârstă de muncă pe piața muncii și la diminuarea ratei sărăciei, prin completarea veniturilor beneficiarilor de venit minim de inserție cu veniturile ocazionale obținute din prestarea activității casnice, permițând, totodată, și șomerilor înregistrați la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă să beneficieze în continuare de drepturile și măsurile prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

Gradul ridicat de informalitate al economiei românești are consecințe atât în sfera protecției sociale, cât și a finanțelor publice. Instituirea unui sistem de tichete de servicii de activități casnice eficient poate contribui la creșterea ratei de colectare a impozitelor, inclusiv a contribuțiilor sociale.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

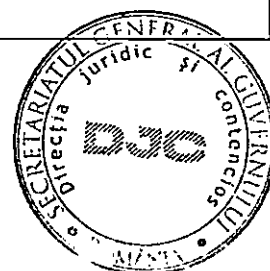
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9. Alte informații

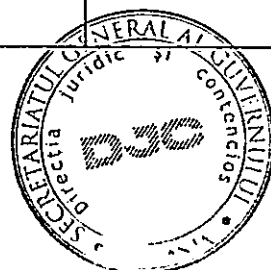
Nu este cazul.

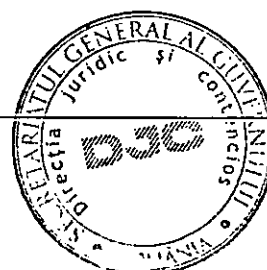
Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung
cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe patru ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, în plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: impozit pe profit impozit pe venit b) bugete locale impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: contribuții de asigurări d) alte tipuri de venituri						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, în plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: cheltuieli de personal bunuri și servicii b) bugete locale: cheltuieli de personal bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: cheltuieli de personal bunuri și servicii d) alte tipuri de venituri						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						

4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul					
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Nu este cazul.						
4.8. Alte informații Nu este cazul.						
<i>Secțiunea a 5-a</i> <i>Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare</i>						
5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:						
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu este cazul						
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) 5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE 5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.6. Alte informații Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Prezentul proiect se încadrează în prevederile art. 7 alin. (13) din Legea 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Urgența este justificată, în principal, de următoarele aspecte:

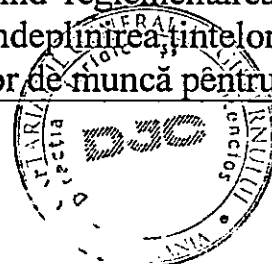
- etapa de operaționalizare a sistemului de tichete de activități casnice a relevat necesitatea revizuirii, în regim de urgență, a cadrului legal existent, astfel încât să permită stabilirea, în mod flexibil și rapid, prin acordul verbal dintre prestatorul casnic și beneficiarul casnic, a unui raport juridic în care prevalează înțelegerea dintre părți și echilibrul prestațiilor reciproce, precum și să asigure o utilizare cât mai extinsă a tichetelor de activități casnice destinate remunerării activităților ocazionale, necalificate desfășurate de prestatorul casnic, fără o limitare la lista actuală de servicii care au legătură cu gospodăria, ce include în mod exclusiv: servicii de curățenie/igienizare, spălatul/călcatul rufelor, servicii de croitorie, servicii de preparare a hranei, servicii de îngrijire corporală, hrănire, supraveghere a beneficiarului casnic dependent și la care se adaugă, prin excepție, activitățile desfășurate de persoanele care exercită ocazional profesia de bonă, reglementată potrivit dispozițiilor Legii nr. 167/2014 privind exercitarea profesiei de bonă;

- constatările din această etapă au dus și la identificarea unor potențiale disfuncționalități în utilizarea sistemului de tichete de activități casnice de natură a afecta îndeplinirea exigenței de obținere din implementarea acestui sistem a unor rezultate care să corespundă ținutelor fixate în PNRR pentru Jalonul 397 "Punerea în funcțiune a unei platforme digitale de gestionare a tichetelor pentru lucrătorii casnici", aferent Investiției 3. Operaționalizarea introducerii tichetelor de muncă pentru lucrătorii casnici - Componenta 13. Reforme sociale;

- calendarul asumat prin PNRR pentru a asigura un ritm predictibil al implementării Reformei 4: "Introducerea tichetelor de muncă și formalizarea muncii în domeniul lucrătorilor casnici" care este structurat în raport de două termene, respectiv în trimestrul IV al anului 2024 – cu ținuta de cel puțin 20.000 de prestatori casnici înregistrați anterior ca șomeri sau inactivi care prestează activități casnice în schimbul tichetelor de activități casnice și de cel puțin 10.000 de beneficiari casnici în folosul cărora sunt desfășurate activități casnice în cadrul sistemului de tichete, și în trimestrul I al anului 2026 – cu ținuta de cel puțin 60.000 de prestatori casnici înregistrați anterior ca șomeri sau inactivi care prestează activități casnice în schimbul tichetelor de activități casnice și de cel puțin 30 000 de beneficiari casnici în folosul cărora sunt desfășurate activități casnice în cadrul sistemului de tichete, să figureze în Platforma electronică de evidență a desfășurării activităților casnice,

- neadoptarea prezentei ordonanțe de urgență este de natură să genereze:

- dificultăți în organizarea și funcționarea mecanismului corespunzător aferent sistemului de plată și evidență instituit prin Legea nr. 111/2022 privind reglementarea activității prestatorului casnic, ce pot influența, în mod negativ, inclusiv îndeplinirea ținutelor asumate prin PNRR cu privire la "Operaționalizarea introducerii tichetelor de muncă pentru

lucrătorii casnici” - Jalonul 397 din cadrul Componentei 13 - Reforme Sociale, determinate de:

➤ acoperirea minimală a sferei de activități ocazionale necalificate ce pot fi desfășurate de prestatorul casnic în legătură cu gospodăria/gospodăriile unei familii sau a/ale unei persoane singure, din cauză restrângerii acestora în actuala reglementare, în cuprinsul art. 2 al Legii nr. 111/2022 privind reglementarea activității prestatorului casnic la: servicii de curățenie/igienizare, spălatul/călcatul rufelor, servicii de croitorie, servicii de preparare a hranei, servicii de îngrijire corporală, hrănire, supraveghere a beneficiarului casnic dependent;

➤ inaccesibilitatea soluției legislative stabilite în cazul prestatorului casnic care dorește să efectueze activități specifice profesiei de bonă, în urma unei simple înțelegeri verbale cu beneficiarul casnic, în schimbul remunerării cu tichete de activități casnice, prin excepție de la prevederile alin. (1) al art. 2 al Legii nr. 111/2022 privind reglementarea activității prestatorului casnic, dată fiind stabilirea expresă a condițiilor în care se realizează activitățile specifice acestei categorii profesionale, în baza unui contract individual de muncă sau ca persoană fizică autorizată, conform Legii nr. 167/2014 privind exercitarea profesiei de bonă, respectiv: a) este cetățean român sau străin cu domiciliul/reședința, de regulă, în aceeași localitate cu domiciliul/reședința copilului; b) este cetățean străin cu drept de muncă în România și posedă un titlu oficial de calificare recunoscut sau echivalat pentru profesia de bonă; c) are capacitate deplină de exercițiu, în condițiile legii; d) este aptă din punct de vedere medical pentru exercitarea profesiei; e) este aptă din punct de vedere psihologic; f) nu are antecedente penale, cu excepția faptelor săvârșite din culpă, dovedite prin certificat de cazier judiciar;

➤ neconcordanța dintre prevederile a două alineate ale art. 3 din Legea nr. 111/2022 privind reglementarea activității prestatorului casnic, ca urmare a modificărilor legislative ulterioare cu privire la salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, ținând cont că la alin. (7) este prevăzută valoarea minimă a contribuției lunare pentru ca un prestator casnic să beneficieze de calitatea de asigurat în sistemul de asigurări sociale de stat, respectiv de 85 de tichete de activități casnice și la alin. 8 este stabilită condiția imperativă ca această valoare minimă să nu fie mai mică de 25% din valoarea salariului minim brut pe țară garantat în plată;

➤ imposibilitatea furnizorului de serviciu universal de a realiza înrolarea în Platforma electronică de evidență a desfășurării activităților casnice a persoanelor care au calitatea de prestatori casnici și beneficiari casnici;

➤ inexistența unui flux eficace și eficient pentru activitățile realizate de furnizorul universal în ceea ce privește preschimbarea de către prestatorii casnici a tichetelor de activități casnice;

➤ consecințe negative asupra activării populației în vârstă de muncă pe piața muncii, cu focus pe persoanele inactive și șomere, incluzând beneficiarii de venit minim de inserție, precum și în ceea ce privește formalizarea muncii prestate ocazional în sfera casnică, cu repercusiuni asupra securității și bunăstării sociale a acestora.

Elementele anterior precizate constituie premisele unei situații urgente și extraordinare care impun adoptarea de măsuri imediate în vederea stabilirii cadrului normativ adecvat pentru reglementarea eficientă a activității prestatorului casnic, iar neadoptarea acestor

măsurile cu celeritate poate avea consecințe negative și asupra exercitării de către persoanele care au calitatea de prestator casnic a dreptului fundamental la muncă prevăzut de Constituția României, republicată, în baza unui raport juridic stabilit prin acordul de voință al părților, fără obligativitatea unei forme scrise, precum și asupra interesului public reprezentat de includerea în economia formală a persoanelor inactive și șomere predispuse să fie implicate în activități informale, în special în muncă agricolă și casnică, în cadrul unui raport juridic flexibil, care le conferă și calitatea de asigurați în sistemul public de pensii și în sistemul asigurărilor de sănătate cu impact asupra colectării impozitelor și contribuțiilor sociale, precum și pentru reducerea muncii informale.

De asemenea, ținând cont că este necesară asigurarea concordanței dintre prevederile actului normativ de nivel superior cu cele ale actului normativ de nivel inferior, respectiv normele de punerea în aplicare și pentru asigurarea operaționalizării platformei electronice de evidență a activităților casnice se impune modificarea hotărârii de Guvern într-un timp cât mai scurt.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ**
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării**
- c) Consiliul Economic și Social**
- d) Consiliul Concurenței**
- e) Curtea de Conturi**

Proiectul actului normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr.4187/2024 și de Consiliul Economic și Social prin avizul nr.2790/2024.

6.6. Alte informații

Secțiunea a 7-a *Activități de informare publică privind elaborarea* *și implementarea proiectului de act normativ*

7.1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

În procesul de elaborare a prezentului proiect de act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Prezentul proiect de act normativ a fost supus comentariilor publicului, prin publicarea pe pagina de internet a Ministerului Muncii și Solidarității Sociale în perioada 18.03-29.03.2024.

Perioada în care au putut fi transmise propuneri: 18.03 – 20.03.2024.

Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de art. 7 din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009 din 10 mai 2009.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 8-a *Măsurile de implementare*

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

8.2. Alte informații

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 111/2022 privind reglementarea activității prestatorului casnic, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

